

ADVIES Nr 23 / 1999 van 23 juli 1999

O. Ref. : 10 / A / 1999 / 025

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit waarbij het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, c.v., gemachtigd wordt toegang te hebben tot het Rijksregister van de natuurlijke personen en het identificatienummer ervan te gebruiken.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid artikel 5, lid 2, a, zoals gewijzigd door de wetten van 19 juli 1991 en 8 december 1992, en artikel 8, zoals gewijzigd door de wet van 15 januari 1990;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Binnenlandse Zaken dd. 11 juni 1999, ontvangen op de Commissie op 14 juni 1999;

Gelet op het verslag, voorgesteld door de voorzitter,

Brengt op 23 juli 1999 volgend advies uit :

I. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

Het ter advies aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit beoogt het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, hierna het Fonds, toegang te verlenen tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en het te machtigen tot gebruik van het identificatienummer ervan.

De artikelen 1, eerste lid, en 3 van het ontwerp van koninklijk besluit omschrijven de taken waarvoor de toegang en het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister gevraagd worden.

Artikel 2 vermeldt de grenzen waarbinnen de informatiegegevens van het Rijksregister en het identificatienummer gebruikt zullen kunnen worden.

De artikelen 1, derde lid, en 3, eerste lid van het ontwerp van koninklijk besluit noemen de bevoegdheid of de wijze van aanwijzing van de natuurlijke personen, gemachtigd om toegang te hebben en het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

Artikel 4 bepaalt dat de nominatieve lijst van de gebruikers jaarlijks wordt opgesteld en volgens dezelfde periodiciteit naar de Commissie verstuurd.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT :

A. Algemene opmerkingen :

Het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest is een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cf. artikel 1 van de gecoördineerde statuten).

Het heeft tot doel aan gezinnen met een laag of middelgroot inkomen de middelen te verschaffen, hetzij :

- om een woning, welke hen uitsluitend of hoofdzakelijk tot woonplaats dient, te verwerven of te behouden;
- om een degelijke woning in huur of in gebruik te nemen;
- om hun woonvoorwaarden te verbeteren (cf. artikel 3 van de gecoördineerde statuten).

Het Fonds ontvangt geldmiddelen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest om die opdrachten te vervullen die door datzelfde Gewest gecontroleerd worden (cf. artikelen 38 en 101 van de Huisvestingscode van 10 december 1970, zoals gewijzigd bij de ordonnantie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad van 9 september 1993).

B. Toepasselijke wetgevingen :

De problematiek van de toegang tot het Rijksregister moet zowel beschouwd worden in verhouding tot de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna : de wet van 8 augustus 1983) als tot die van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna : de wet van 8 december 1992).

1. Wet van 8 augustus 1983 :

De toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister wordt gevraagd op grond van artikel 5, tweede lid, a) van deze wet, waarin bepaald wordt dat, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de Koning *"bij in Ministerraad overlegd besluit: a) de toegang kan uitbreiden tot instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen"*. Deze instellingen moeten door de Koning nominatief aangewezen worden.

Het gebruik van het nummer van het Rijksregister wordt gevraagd overeenkomstig artikel 8 van dezelfde wet, waarin de Koning wordt toegestaan om *"na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer..., en bij in Ministerraad overlegd besluit,...de...en de instellingen bedoeld bij artikel 5 te machtigen om het identificatienummer te gebruiken binnen de grenzen en voor de doeleinden door Hem bepaald"*.

In de hoedanigheid van instelling van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervult, kan het Fonds gemachtigd worden toegang te hebben tot de gegevens van het Rijksregister en tot gebruik van het identificatienummer ervan, overeenkomstig de artikelen 5, tweede lid, a) en 8 van de wet van 8 augustus 1983.

2. Wet van 8 december 1992 :

De wet van 8 december 1992 formuleert de algemene beginselen inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en is van toepassing op alle databases die persoonsgegevens bevatten (cf. verslag van de Minister van Justitie, verslag MERCKX - VAN GOEY, *Parl. St.*, 1991-92, nr. 413/12, p. 6).

De in het Rijksregister vervatte informatiegegevens, waaronder het identificatienummer, zijn persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 5 van deze wet. Zij kunnen derhalve slechts meegedeeld worden mits eerbiediging van het voorschrift van artikel 5 van deze wet, waarin wordt gesteld dat *"persoonsgegevens [slechts] mogen worden verwerkt voor duidelijk omschreven en wettige doeleinden en niet gebruikt [mogen] worden op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden; zij dienen, uitgaande van die doeleinden, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn"*.

3. Conclusie

De Commissie moet derhalve onderzoeken of de doeleinden, waarvoor het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest toegang vraagt tot de informatiegegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen, "duidelijk omschreven en onwettig" zijn en, in geval van een bevestigend antwoord, of de informatiegegevens van het Rijksregister gegevens zijn die "toereikend, ter zake dienend en niet overmatig" zijn, uitgaande van deze doeleinden.

C. Onderzoek van de doeleinden van het ontwerp van koninklijk besluit

1. Doeleinden :

Het Fonds vraagt toegang tot de informatiegegevens van het Rijksregister voor het vervullen van de taken in verband met het verzamelen, verwerken en actualiseren van de gegevens betreffende de natuurlijke personen :

- 1) die een woning betrekken in het kader van de huurhulp van het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest of die zich kandidaat gesteld hebben voor een dergelijke bewoning;
- 2) die bij dit Fonds een hypothecaire lening aanvragen of hebben bekomen voor de aankoop, renovatie of bouw van een woning;
- 3) die bij dit Fonds een toelage voor de samenstelling van de huurwaarborg die vereist wordt door de verhuurder, vragen of verkregen hebben (cf. artikel 1, eerste lid van het ontwerp van koninklijk besluit).

Het Fonds wenst het identificatienummer te gebruiken voor interne doeleinden, als identificatiemiddel in zijn dossiers, bestanden en repertoria die bijgehouden zijn voor het vervullen van de hierboven opgesomde taken (cf. artikel 3 van het ontwerp van koninklijk besluit).

2. Rechtvaardiging van het verzoek :

Uit het verslag aan de Koning blijkt dat het Fonds verklaart dat de toegang tot de gegevens van het Rijksregister zijn beheerwerk van de bovenbedoelde, door het Fonds uitgevoerde sociale activiteiten, aanzienlijk zou vergemakkelijken.

3. Standpunt van de Commissie :

De Commissie meent dat de bovengenoemde doeleinden duidelijk omschreven en wettig zijn en derhalve beantwoorden aan het voorschrift van artikel 5 van de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

III. ONDERZOEK VAN HET PROPORTIONALITEITSBEGINSEL :

Steeds overeenkomstig artikel 5 van de wet van 8 december 1992, dient de Commissie eveneens te onderzoeken of de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer "toereikend, terzake dienend en niet overmatig" zijn om de in artikel 1, eerste lid en 3, eerste lid omschreven opdrachten te vervullen.

De Commissie stelt vast dat het ontwerp van koninklijk besluit de toegang verleent tot alle, in artikel 3, eerste lid, 1° tot 9° van de wet van 8 augustus 1983 bepaalde gegevens.

Het verslag aan de Koning, toegevoegd aan het ontwerp van koninklijk besluit, rechtvaardigt op zeer bondige wijze het belang van het Fonds om toegang te hebben tot elk van de 9 gegevens van het Rijksregister, evenals het belang van het gebruik van het identificatienummer. De Commissie wenst dat dit belang uitvoeriger zou beschreven worden in het verslag aan de Koning, en dit voor elk gegeven.

In ieder geval is de Commissie van mening dat de toegang tot het gegeven "beroep" noch ter zake dienend, noch toereikend is. Dit gegeven is niet ter zake dienend omdat het geen criterium vormt voor de toekenning van de voordelen die het Fonds kan verlenen. Het is evenmin toereikend gezien het niet op nauwkeurige wijze bijgehouden wordt, hetgeen de Commissie reeds heeft kunnen vaststellen.

Het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest vraagt kennis te krijgen van de opeenvolgende wijzigingen, aangebracht aan de 9, in artikel 3 van de wet van 8 augustus 1983 bedoelde gegevens, gedurende de vijf jaren voorafgaand aan de raadpleging van het Rijksregister, voor zover, conform artikel 2277 van het Burgerlijk Wetboek, de huren van de huizen die verhuurd worden met huurbijstand en de interesten van de geleende sommen verjaren na dit aantal jaren (cf. het verslag aan de Koning).

Uit de verklaringen in het ontwerp van verslag aan de Koning leidt de Commissie af dat het beginsel van de proportionaliteit tussen het streven naar het algemeen belang enerzijds, en de toegelaten inmenging in het privé-leven van de natuurlijke personen anderzijds, niet geschonden wordt door het gebruik van de gegevens van het Rijksregister voor de doeleinden die in de artikelen 1, eerste lid en 3, eerste lid van het ontwerp van koninklijk besluit vermeld zijn en omschreven worden door het verslag aan de Koning.

De toegang tot de gegevens van het Rijksregister zal het administratief werk van het Fonds vereenvoudigen, de betrouwbaarheid van de verzamelde informatiegegevens doen toenemen, bijdragen tot een snellere en efficiëntere verwerking van de dossiers en een regelmatige bijwerking van de bestanden mogelijk zou maken.

Het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister zal het Fonds in staat stellen om zijn dossiers op meer rationele wijze te beheren en de materiële situatie van de personen, die zijn hulp genieten, efficiënter te controleren door, in het bijzonder bij het Ministerie van Financiën, hun inkomens na te gaan.

De Commissie besluit dat de motivering in het verslag aan de Koning, dat gaat bij het ontwerp van koninklijk besluit, de gevraagde machtiging rechtvaardigt, zowel wat de toegang als het gebruik van het identificatienummer betreft.

IV. VOORWAARDEN VOOR HET GEBRUIK VAN DE GEGEVENS VAN HET RIJKSREGISTER EN HET IDENTIFICATIENUMMER :

Het Fonds wenst de gegevens van het Rijksregister, waaronder het identificatienummer van het Rijksregister, te gebruiken :

- 1) voor zijn intern gebruik :
voor de taken verbonden aan het interne beheer van de dossiers, bestanden en repertoria die het bijhoudt voor het vervullen van de taken bedoeld in artikel 1, eerste lid (cf. de artikelen 1, eerste lid, en 3, eerste en tweede lid).
- 2) in zijn betrekkingen met :
 - de houder of zijn wettelijke vertegenwoordiger ;
 - de openbare overheden en instellingen die gemachtigd zijn toegang te hebben tot het Rijksregister, alsook tot gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister, en die optreden in het kader van de betrekkingen die het Fonds onderhoudt met deze laatsten, binnen de grenzen van hun wettelijke en reglementaire bevoegdheden (cf. artikel 2, tweede lid van het ontwerp van koninklijk besluit).

Het ontwerp van koninklijk besluit bepaalt terecht dat het gebruik van de gegevens van het Register in de externe betrekkingen, namelijk in de betrekkingen met de andere openbare overheden en instellingen die zelf de machtiging hebben gekregen tot toegang tot het Rijksregister en tot gebruik van het nummer, moet kaderen binnen uitoefening van de wettelijke en reglementaire bevoegdheden van het Fonds enerzijds en van de overheden en instellingen anderzijds.

Zoals zij dat reeds in andere adviezen heeft gedaan, stelt de Commissie met genoeg vast dat beperkingen aangebracht zijn aan het gebruik van de gegevens, het identificatienummer van het Rijksregister inbegrepen, en dat de gegevens, behoudens de hierboven bepaalde uitzonderingen, niet aan derden mogen meegedeeld worden.

Evenzo verheugt ze zich over het verbod het nummer van het Rijksregister weer te geven op documenten die ter kennis gebracht kunnen worden aan andere derden (zie in die zin artikel 3, tweede lid van het ontwerp).

Zij heeft er bijgevolg geen bezwaar tegen dat de gegevens, met inbegrip van het identificatienummer van het Rijksregister, gebruikt worden door het Fonds, met naleving van de voorwaarden die door het ontwerp van koninklijk besluit limitatief zijn opgesomd.

V. AANWIJZING VAN DE PERSONEN DIE GEMACHTIGD ZIJN OM TOEGANG TE HEBBEN TOT DE GEGEVENS VAN HET RIJKSREGISTER EN TOT GEBRUIK VAN HET IDENTIFICATIENUMMER :

De artikelen 1, derde lid en 3, eerste lid van het ontwerp van koninklijk besluit machtigen :

- 1) de Directeur-generaal van het Fonds;
- 2) de personeelsleden van het Fonds die wegens hun functies en binnen de perken van hun respectieve bevoegdheden daartoe bij name en schriftelijk aangewezen zijn door de Directeur-generaal,

toegang te hebben tot de gegevens van het Rijksregister en het identificatienummer te gebruiken.

De Commissie stelt met tevredenheid vast dat enkel bepaalde personen, bij naam aangewezen, toegang zullen hebben tot het Rijksregister en het identificatienummer zullen gebruiken. Aldus wordt tegemoet gekomen aan haar herhaaldelijk geuite bekommernis om de risico's op verspreiding en banalisering van de gegevens van het Rijksregister te beperken.

Zij heeft geen enkel bezwaar betreffende de wijze waarop de begunstigden van de machtiging tot raadpleging van het Rijksregister in het ontwerp zijn aangewezen.

De Commissie wenst niettemin dat de toekomstige gebruikers van het Rijksregister een document ondertekenen waarin de nadruk wordt gelegd op hun verplichting om de veiligheid en de vertrouwelijkheid ervan te verzekeren.

Zij stelt voor dat de lijst van gebruikers haar niet zou worden bezorgd, maar tot haar beschikking wordt gehouden.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, onder voorbehoud van de hierboven geformuleerde opmerkingen, een gunstig advies uit inzake de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer door het Woningfonds van de Gezinnen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

De secretaris,

De voorzitter,

(get)B. HAVELANGE

(get)P. THOMAS